

СТАНОВИЩЕ

по обявения конкурс за академична длъжност „доцент” по Наказателно
право

с кандидат д-р Юлиана Матеева

от проф. д.ю.н. Боян Станков

член на научното жури

1. По обявения в ДВ, бр. 8 от 25.01.2011г. конкурс от Варненския Свободен университет „Черноризец Храбър” за заемане на академичната длъжност „доцент” по 05.05.16 – Наказателно право, се явява единствен кандидат д-р Юлиана Младенова Матеева.

Представен е списък от 13 публикации, с които се кандидатства в конкурса, от които една монография, едно учебно помагало и единадесет статии. Посочени са също и два доклада, изнесени на конференции с международно участие. № 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13 от публикациите са свързани с основната тема на монографията „Престъпления против политическите права на гражданите”, изд. на ВСУ „Черноризец Храбър”, Варна, 2011г.

2. Д-р Юлиана Матеева е завършила „Право” в Техническия университет в гр. Варна през 2001г., а през 2008г. е защитила успешно дисертационен труд по научната специалност 05.05.16 Наказателно право и ѝ е присъдена образователна и научна степен „доктор” (Научна комисия №19, Протокол № 11 от 29.10.2007г.).

Д-р Матеева отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и основателно е допусната до

конкурса. Представеният списък на научните публикации, с които се кандидатства в конкурса, са издадени след придобиването на ОНС и не повтарят тематиката на дисертацията.

Очевидно е, че д-р Ю. Матеева проявява подчертан интерес към темата за престъпленията против политическите права на гражданите, на която са посветени и статиите: „Исторически и сравнителноправен анализ на престъплението „продаване на глас””, „Някои съображения във връзка с престъплението „продаване на глас””, „Преправянето на изборен резултат според българското наказателно законодателство”, „Финансиране купуването на гласове според българското законодателство – анализ и предложения за усъвършенстване”, всичките публикувани през 2009г.

Трайният интерес към тази актуална с обществената си значимост тема логически е довел до написване и публикуване на първото самостоятелно в наказателноправната литература монографно изследване на престъпленията против политическите права на гражданите.

Монографията (151 с.) е резултат на задълбочен наказателноправен анализ, въз основа на който са направени предложения *de lege ferenda* за законодателни решения.

Могат да се обособят няколко основни момента:

- 1) Анализът е построен правилно – от политологията към наказателното право. Отчита се политическият, гражданският, икономическият, социалният и културният характер на проблема, чиято многоаспектност налага усложнена наказателноправна регламентация с оглед сложността и многоаспектността на обекта на посегателство. Анализът е спечелил чрез използване на сравнителноправния подход - посочени са съответните законодателни решения в Германия, Дания, Русия и др.

2) Правилно наказателноправният анализ на места е обвързан с търсене на връзката с конституционни разпоредби. В определени случаи наказателноправната регламентация следва конституционната уредба, с възможност да се предложат и конституционни изменения.

3) Генезисът на някои престъпления се търси в конкретната историко-политическа ситуация в страната (определят се като „продукт на прехода“).

4) Приносен характер има разграничението между административната и наказателната отговорност.

5) Интерес представлява опитът за изясняване характерът на „облагата“ при даване или предлагане на „имотна облага с цел склоняване към гласуване за определен кандидат, партия или коалиция и свързани с него престъпления“. Заслужава внимание сравнителното проучване на престъпленията по чл. 301 и 304 НК със сделката в гражданскоправен смисъл. Тук обаче се налага ново задълбочено изследване.

6) Изполван е много точен наказателноправен анализ на обективната и субективната страна на престъпленията против политическите права на гражданите. Обогатена е теорията в една неособено разработена проблематика.

3. Могат да бъдат направени и критични бележки:

Първо, по отношение известна неяснота относно криминалната група и организираната престъпна група. Може да се оспори виждането, че „най-общо групата е малочислен колектив, а организацията е обединение на повече хора, с по-сложно устройство“. Впрочем тук проличава недостатъчно критично и аналитично възприемане на чужди становища. Необходимо е било да се проучи литература, щом като проблемът граничи

с криминологията и наказателното право. Криминалната група не може да се възприема като малочислен колектив – има малки, средни и големи групи, а организираната престъпна група трябва да има „три или повече лица” (чл. 93, т. 20 НК). Друг е разграничителният критерий;

Второ, предложенията *de lege ferenda* би трябвало да не се свеждат до конкретно съдържание на правната норма.

4. Д-р Юлиана Матеева от десет години работи в областта на наказателното право, но умело проявява интерес към недостатъчно разработени и актуални проблеми. Като преподавател във ВСУ „Черноризец Храбър” тя се ползва с авторитет сред студентите и колегите си.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Монографията „Престъпления против политическите права на гражданите” е сериозно изследване в областта на наказателното право. С невя се обогатява знанието, предлагат се анализ и бъдещи законодателни решения, с които да се усъвършенства наказателноправната регламентация за защита на политическите права на гражданите.

С оглед на изложеното, намирам че д-р Юлиана Младенова Матеева отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав за заемане на академичната длъжност „доцент” по 05.05.16 Наказателно право.

30. 06. 2011г.

Член на научното жури:

Варна

проф. д.ю.н Боян Станков